

Jurisprudentie-bulletin RSJ 2018/4

zie ook www.rsj.nl

Inhoudsopgave jurisprudentiebulletin 2018 - 4

<p>Zaaknummer: 17/3329/GA</p> <p>Datum uitspraak: 13 juni 2018</p>	<p>Telefoon; Tegemoetkoming financieel</p>	<p>Alleen onder toezicht van IBT met advocaat mogen bellen vanwege veiligheid en negatief gedrag van klager is in strijd met wet. Niet aannemelijk dat vanwege de veiligheid klager niet op een andere wijze gelegenheid kon worden gegeven met advocaat te bellen. Beroep gegrond, tegemoetkoming € 5,=</p>	<p>Blz. 10</p>
<p>Zaaknummer: 17/3907/GA</p> <p>Datum uitspraak: 11 juni 2018</p>	<p>Zorgplicht; Ontvankelijkheid materieel</p>	<p>Onder adequaat leveren wordt verstaan het leveren conform de bestellijst, prijslijst en andere voorwaarden. Stelling afwijking gewicht vleesproducten onvoldoende onderbouwd. Voorbehoud van dagprijs in prijslijst versproducten. Klager alsnog ontvankelijk in beklag, maar beklag ongegrond.</p>	<p>Blz. 11</p>
<p>Zaaknummer: 17/4235/GA</p> <p>Datum uitspraak: 6 juni 2018</p>	<p>Ontvankelijkheid formeel; Ordemaatregel aanleiding; Tegemoetkoming financieel</p>	<p>Bewaardersarrest kan niet door directeur of diens plaatsvervanger worden opgelegd. In zoverre formeel gebrek en beroep en beklag gegrond. Nu de op het bewaardersarrest volgende ordemaatregel in redelijkheid kon worden opgelegd, wordt de tegemoetkoming beperkt tot € 17=.</p>	<p>Blz. 12</p>

<p>Zaaknummer: 17/4081/GA</p> <p>Datum uitspraak: 4 juni 2018</p>	<p>Activiteiten; Dagprogramma</p>	<p>Het aantal activiteiten in het dagprogramma en de daarbij genoemde tijdstippen houdt een streefnorm in. Aan het dagprogramma kunnen, zoals ook op het dagprogramma is vermeld, geen rechten worden ontleend. Dit brengt mee dat activiteiten niet kunnen doorgaan of niet tijdig beginnen. Beroepscommissie acht het begrijpelijk en niet onredelijk dat directeur zich in de concrete invulling van het dagprogramma de nodige flexibiliteit voorbehoudt om maatwerk te kunnen bieden. Aantal activiteiten op afdeling voldoet ruimschoots aan wettelijke norm. Beroep van directeur gegrond.</p>	<p>Blz. 13</p>
<p>Zaaknummer: 17/3261/GA</p> <p>Datum uitspraak: 1 juni 2018</p>	<p>Ontvankelijkheid materieel; Zorgplicht; Persoonlijke verzorging</p>	<p>Klager klaagt zich over het niet juist leveren van zijn bestelling bij de landelijke winkel Inmade. De zorgplicht van de directeur reikt tot leveringsgebreken van bestellingen bij het landelijke systeem. De directie ondernam allerlei acties. Zo werd geld beschikbaar gesteld om niet geleverde goederen door medewerkers in te laten kopen. Klager hoefde niet te betalen voor de niet geleverde goederen en ook niet voor de door de p.i. zelf ingekochte goederen. Beroep directeur gegrond.</p>	<p>Blz. 14</p>

<p>Zaaknummer: 17/3653/GA</p> <p>Datum uitspraak: 1 juni 2018</p>	<p>DBT</p>	<p>Plegen strafbaar feit tijdens onttrekking aan detentie dient te worden gelijkgesteld met het in detentie plegen van een strafbaar feit als bedoeld in art. 1e, aanhef en onder b, Regeling. Directeur had voorafgaande aan beslissing klager niet te promoveren een kenbare belangenafweging moeten maken. Daarbij is mede in aanmerking genomen dat klager structureel 'groen' gedrag vertoont in inrichting. Beroep gegrond. Opdracht aan directeur nieuwe beslissing te nemen met inachtneming uitspraak.</p>	<p>Blz. 15</p>
<p>Zaaknummer: 17/3938/GA</p> <p>Datum uitspraak: 1 juni 2018</p>	<p>Vervoer</p>	<p>Directeur heeft beslissing aan DV&O om klager te laten vervoeren niet voorzien van de gebruikelijke beoordelingscriteria (o.a. gedrag, mate van gewelddadigheid etc). Niet meegewogen dat klager eerder onbegeleid met verlof is geweest. Ook geen analyse door afdeling risicoadvies van DV&O gemaakt. Procedure is niet volgens de regels verlopen, hetgeen directeur is aan te rekenen. Beroep directeur ongegrond.</p>	<p>Blz. 17</p>

<p>Zaaknummer: 17/2325/GA</p> <p>Datum uitspraak: 17 mei 2018</p>	<p>Urinecontrole; Disciplinaire straffen aanleiding; DBT; Tegemoetkoming financieel</p>	<p>Reden voor urinecontrole is klager niet voorafgaand aan afname urine medegedeeld. Niet duidelijk geworden hoe het is gegaan met stickers en weigering te tekenen voor afname urine door klager. Beroep gegrond. In p.i. Arnhem loopt een pilot met plusplusprogramma. Aan beslissing terugplaatsing naar regulier plusprogramma dienen dezelfde eisen te worden gesteld als aan beslissing terugplaatsing van plusprogramma naar basisprogramma. Beroep gegrond en tegemoetkoming.</p>	<p>Blz. 18</p>
<p>Zaaknummer: 17/3664/GA</p> <p>Datum uitspraak: 23 april 2018</p>	<p>Ordemaatregel afzondering; Ordemaatregel procedureel; Cameratoezicht</p>	<p>Ordemaatregel wordt niet zonder meer ten uitvoer gelegd voor duur waarvoor deze is opgelegd, maar tussentijds dient te worden getoetst of voortdurende maatregel noodzakelijk is. Klaagster is gedurende tenuitvoerlegging dagelijks door verpleegkundige gezien, die inschatting maakte of bezoek door arts of psycholoog was aangewezen. Voldoende aannemelijk dat tussentijds is getoetst of voortdurende maatregel noodzakelijk was. Beroep directeur gegrond, beklag alsnog ongegrond.</p>	<p>Blz. 21</p>

<p>Zaaknummer: 17/2167/GA</p> <p>Datum uitspraak: 11 april 2018</p>	<p>Media</p>	<p>Beslissing tot een algeheel contactverbod met de media tot einde penitentiair programma. Ten tijde van bestreden beslissing nam klager als gedetineerde deel aan een penitentiair programma. Artikel 40 Pbw was dan ook op hem van toepassing. Indien klager contact met de media wil moet hij daartoe een verzoek indienen. De directeur dient bij ieder verzoek een afweging te maken tussen het belang van klager en de belangen genoemd in artikel 40 Pbw. De categoriale weigering is in strijd met de wet en de Circulaire contacten tussen gedetineerden/ directeuren en media d.d. 18 juni 1999, nr. 761025/99/DJI. Beroep van klager gegrond.</p>	<p>Blz. 23</p>
<p>Zaaknummer: 18/0929/SGA</p> <p>Datum uitspraak: 17 mei 2018</p>	<p>Schorsing procedureel; Disciplinaire straffen straftoemeting</p>	<p>Herhaaldelijke weigering om mee te werken aan interne overplaatsing. Deze situatie is niet opgenomen in Sanctiekaart. Aansluiting gezocht bij strafnorm voor weigering mee te werken aan plaatsing in meerpersoonscel. Afwijzing schorsingsverzoek.</p>	<p>Blz. 24</p>
<p>Zaaknummer: 18/0832/SGA</p> <p>Datum uitspraak: 9 mei 2018</p>	<p>Schorsing procedureel; Voorwerpen op cel</p>	<p>Zoveelste afwijzing van verzoek dat verband houdt met afwijzing van verzoekers verzoek om een X-box Arcade te kunnen invoeren. Extra overweging opgenomen dat verzoeker met schorsingsverzoeken niet kan bereiken wat hij wil, dat schorsingsprocedure niet geschikt is voor dit soort verzoeken en dat volgende schorsingsverzoeken over dit onderwerp niet meer in behandeling worden genomen. Verzoeker wordt hier dan schriftelijk over bericht.</p>	<p>Blz. 25</p>

<p>Zaaknummer: 18/0669/GM</p> <p>Datum uitspraak: 19 juni 2018</p>	<p>Medische verzorging behandeling</p>	<p>Medicinale cannabis is geen geregistreerd geneesmiddel en wetenschappelijke onderbouwing van gunstige effecten is zwak. Voorschrijven van medicinale cannabis kan daarom niet worden afgedwongen. T.a.v. klagers pijnklachten stonden nog alternatieven open. Beroep ongegrond.</p>	<p>Blz. 26</p>
<p>Zaaknummer: 17/4342/GV</p> <p>Datum uitspraak: 18 mei 2018</p>	<p>Strafonderbreking vreemdelingen zonder rechtmatig verblijf</p>	<p>Bestreden beslissing niet onredelijk of onbillijk, nu deze, onder verwijzing naar vonnis rechtbank, met informatie omtrent impact eventueel te verlenen strafonderbreking op slachtoffers/nabestaanden is onderbouwd. Hiertoe heeft OM contact met slachtoffers gezocht. Voorts kan, gelet op omstandigheden waaronder delict is gepleegd, worden aangenomen dat bij verlenen van strafonderbreking van een geschokte rechtsorde sprake zou zijn. Ook heeft klager aanzienlijke betalingsverplichting ter zake van een opgelegde schadevergoedingsmaatregel, waarbij in beperkte mate met betaling is gestart. Beroep ongegrond.</p>	<p>Blz. 27</p>

<p>Zaaknummer: 17/3763/GV</p> <p>Datum uitspraak: 17 april 2018</p>	<p>Strafonderbreking vreemdelingen zonder rechtmatig verblijf</p>	<p>Afwijzing verzoek strafonderbreking niet met informatie over impact van een eventueel te verlenen strafonderbreking op slachtoffers/ nabestaanden (concreet) onderbouwd. Ook stelling dat sprake is van geschokte rechtsorde onvoldoende onderbouwd. Klager heeft evenwel betalingsverplichting ter zake van opgelegde schadevergoedingsmaatregel. Gelet op hoogte daarvan en omstandigheid dat klager in zeer beperkte mate met betaling is gestart, kan beslissing Minister niet als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt. Beroep ongegrond.</p>	<p>Blz. 30</p>
<p>Zaaknummer: 17/3522/TA</p> <p>Datum uitspraak: 24 mei 2018</p>	<p>Gedogen geneeskundige handeling; Ontvankelijkheid materieel</p>	<p>Beklag mogelijk tegen dwanghandeling die heeft plaatsgevonden. Beslissing niet zorgvuldig maar niet onredelijk, gelet op toestandsbeeld en gevaar. Klager alsnog ontvankelijk in klacht maar beklag ongegrond.</p>	<p>Blz. 32</p>
<p>Zaaknummer: 17/3412/TA</p> <p>Datum uitspraak: 4 mei 2018</p>	<p>A-dwangbehandeling</p>	<p>Zonder medicatie geen enkel perspectief op behandeling, laat staan resocialisatie, met als gevolg langdurig verblijf in een fpc en mogelijk een longstayvoorziening. Geen ziekte-inzicht bij klager. Niet aan beroepscommissie te treden in een oordeel over de soort medicatie. Beroep ongegrond.</p>	<p>Blz. 33</p>

<p>Zaaknummer: 17/3894/TB</p> <p>Datum uitspraak: 17 april 2018</p>	<p>Bvt art. 13</p>	<p>Geen behandelimpasse. Geen meningsverschil over diagnose die nog nader gepreciseerd moet worden door de inrichting. Onafhankelijke professionaliteit van aldaar werkzame deskundigen stelt hen daartoe in staat. Geen aanwijzing dat alleen het PBC tot juiste diagnose zou kunnen komen. Beroep tegen afwijzing verzoek observatieplaatsing in PBC ongegrond.</p>	<p>Blz. 35</p>
---	--------------------	---	----------------

Zaaknummer:

17/3329/GA

Datum uitspraak:

13 juni 2018

Beroepscommissie:

Soffers, mr. M.

Mulders, M.J.

Selnick Marzullo, drs. M.J.

Groot, mr. A. de (secr.)

Trefwoorden:

Telefoon; Tegemoetkoming financieel

Artikelen:

Pbw art. 37 lid 1, art. 39 lid

Samenvatting:

Alleen onder toezicht van IBT met advocaat mogen bellen vanwege veiligheid en negatief gedrag van klager is in strijd met wet. Niet aannemelijk dat vanwege de veiligheid klager niet op een andere wijze gelegenheid kon worden gegeven met advocaat te bellen. Beroep gegrond, tegemoetkoming € 5,=.

Rechtsoverwegingen:

Op grond van artikel 39, vierde lid, van de Pbw wordt op het telefonische contact met de in artikel 37, eerste lid, genoemde personen en instanties telefonisch geen ander toezicht uitgeoefend dan noodzakelijk is om de identiteit van de personen of instanties met wie de gedetineerde een telefoongesprek voert of wenst te voeren vast te stellen.

De directeur heeft aan het telefonisch contact van klager met zijn advocaat de voorwaarde gesteld dat het IBT tijdens

het telefoongesprek in de buurt van klager bleef. Uit hetgeen de directeur naar voren heeft gebracht maakt de beroepscommissie op, anders dan klager betoogt, dat de directeur deze voorwaarde heeft gesteld vanwege de veiligheid en het negatieve gedrag van klager maar niet om de identiteit van de persoon met wie klager wilde bellen vast te stellen.

De beroepscommissie is van oordeel dat de directeur in redelijkheid niet de voorwaarde mocht stellen dat klager in de nabijheid van het IBT met zijn advocaat telefoneerde. Daartoe overweegt de beroepscommissie dat niet is gebleken dat de voorwaarde tot doel had toezicht te houden op de identiteit van de persoon met wie eiser een telefoongesprek voerde, zoals omschreven in artikel 39, vierde lid, van de Pbw. Klager betoogt voorts terecht dat hij niet vertrouwelijk met zijn advocaat kan telefoneren als het IBT in zijn nabijheid, de beroepscommissie begrijpt binnen gehoorafstand, verblijft. De directeur heeft niet aannemelijk gemaakt dat vanwege de veiligheidssituatie klager niet op andere wijze de gelegenheid kon worden gegeven met zijn advocaat te bellen.

De beroepscommissie is dan ook van oordeel dat is gehandeld in strijd met eerder vermeld artikel van de Pbw, hetgeen tot gevolg heeft dat het beroep gegrond zal worden verklaard en de beslissing van de beklagrechtter zal worden vernietigd. De beroepscommissie zal voorts bepalen dat aan klager een financiële tegemoetkoming zal worden toegekend ter hoogte van € 5,=.

Zaaknummer:

17/3907/GA

Datum uitspraak:

11 juni 2018

Beroepscommissie:

Wabeke, mr. J.W.

Rossem-Broos, mr. R.S.T. van

Stolwerk, mr. M.J.

Plooi, mr. P.N.E. (secr.)

Trefwoorden:

Zorgplicht; Ontvankelijkheid materieel

Artikelen:

Pbw art. 44 lid 5, art. 60 lid 1

Samenvatting:

Onder adequaat leveren wordt verstaan het leveren conform de bestellijst, prijslijst en andere voorwaarden. Stelling afwijking gewicht vleesproducten onvoldoende onderbouwd. Voorbehoud van dagprijs in prijslijst versproducten. Klager alsnog ontvankelijk in beklag, maar beklag ongegrond. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 44 lid 5, 60 lid 1)

Rechtsoverwegingen:

De beroepscommissie merkt op dat bekend is dat er rondom het landelijke winkelsysteem In-made veel problemen zijn (geweest). Op grond van artikel 44, vijfde lid van de Pbw draagt de directeur de zorg voor regels omtrent de aankoop door gedetineerden van andere gebruiksartikelen dan die door de directeur ter beschikking worden gesteld. Hierover kunnen nadere regels worden opgenomen in de huisregels. Uit de rechtspraak van de beroepscommissie blijkt dat de directeur er zorg voor dient

te dragen dat leveringen vanuit de inrichtingswinkel op adequate wijze door zijn personeel worden uitgevoerd.

Uit de uitspraak van de beroepscommissie RSJ, 26 maart 2018, 17/2842/GA volgt verder dat de zorgplicht van de directeur ook met betrekking tot het landelijk systeem zo ver draagt dat over het niet of niet goed uitvoeren van leveringen vanuit de landelijke winkel kan worden geklaagd, zoals bedoeld in artikel 60, eerste lid van de Pbw. Klager zal dan ook alsnog ontvangen worden in zijn beklag.

De beroepscommissie is van oordeel dat onder adequaat leveren wordt verstaan het leveren conform de bestellijst, prijslijst en andere gestelde voorwaarden. Klager beklagt zich ten eerste over het gewicht van het vlees en ten tweede over de wisselende prijzen van versproducten. Met betrekking tot het gewicht van de vleesproducten, geldt dat het volgens de bestellijst gaat om plus/minus gewichten. De afwijkingen die klager volgens eigen zeggen heeft vastgesteld na weging op zijn weegschaal heeft hij niet voldoende onderbouwd. Voor wat betreft de prijs van versproducten geldt dat in de prijslijst het voorbehoud van dagprijzen is gemaakt. Daarmee is duidelijk kenbaar gemaakt dat de prijs die betaald moet worden kan afwijken van de prijs die gold op het moment van bestellen.

Gelet op voorgaande zal de beroepscommissie de uitspraak van de beklagrechtter vernietigen, klager alsnog ontvankelijk verklaren in zijn beklag, maar het beklag ongegrond verklaren.

Zaaknummer:

17/4235/GA

Datum uitspraak:

6 juni 2018

Beroepscommissie:

Bas, mr. C.M. van der
Brand, J.G.A. van den
Burke, U.P.
Plooi, mr. (secr.)

Trefwoorden:

Ontvankelijkheid formeel;
Ordemaatregel aanleiding;
Tegemoetkoming financieel

Artikelen:

Pbw art. 24 lid 4

Samenvatting:

Bewaardersarrest kan niet door directeur of diens plaatsvervanger worden opgelegd. In zoverre formeel gebrek en beroep en beklag gegrond. Nu de op het bewaardersarrest volgende ordemaatregel in redelijkheid kon worden opgelegd, wordt de tegemoetkoming beperkt tot € 17=.
(Wet- en regelgeving: Pbw, art. 24 lid 4)

Rechtsoverwegingen:

De beroepscommissie begrijpt uit de stukken dat de directeur in het onderhavige geval, voorafgaand aan de beslissing een ordemaatregel op te leggen, zogenoemd bewaardersarrest heeft toegepast op grond van artikel 24, vierde lid, van de Pbw. De vraag die in dit verband beantwoording behoeft is of de directeur daartoe bevoegd is. In de memorie van toelichting op artikel 24, vierde lid, van de Pbw is het volgende

vermeld:

“Aan de directeur is de beslissing tot het nemen van een ordemaatregel voorbehouden op de gronden die in de praktijk vaak aanleiding voor discussie gegeven, te weten de onder a en b genoemde. Aan deze beslissingen zijn dan ook specifieke procedurele eisen verbonden. [...] Voorzien is evenwel dat met het treffen van dergelijke maatregelen niet kan worden gewacht op het optreden door de directeur of diens plaatsvervanger. Daarom is de mogelijkheid geopend dat voor korte tijd dergelijke maatregelen kunnen worden bevolen door ambtenaren of medewerkers [...]. De termijn van vijftien uren is zodanig gekozen dat indien de maatregel vlak na het einde van de werkdag wordt getroffen, deze kan voortduren totdat de volgende ochtend de directeur of diens plaatsvervanger over eventuele voortzetting een beslissing neemt. [...] Ingeval de afzondering langer duurt dan vijftien uren moet duren, zal de directeur of zijn vervanger zich naar de inrichting moeten begeven om de gedetineerde te horen teneinde zich een oordeel te vormen over de noodzaak van voortzetting van de afzondering.”

De beroepscommissie komt, gelet op voormelde toelichting, tot het oordeel dat het zogenoemde bewaardersarrest niet door de directeur of zijn plaatsvervanger kan worden opgelegd, doch alleen door ambtenaren of medewerkers in afwachting van het opleggen van een ordemaatregel door de directeur of diens plaatsvervanger, voor zover de plaatsing in afzondering onverwijld is geboden. Nu in het

onderhavige geval het bewaardersarrest is toegepast door de directeur is derhalve sprake van een formeel gebrek dat tot grondverklaring van het beroep en onderliggende beklag dient te leiden.

Nu de beroepscommissie voorts van oordeel is dat de directeur, in de gegeven omstandigheden van het geval, in redelijkheid tot oplegging van de op het bewaardersarrest volgende ordemaatregel heeft kunnen overgaan, zal zij de tegemoetkoming beperken tot een bedrag van 1/3 van het bedrag dat bij een materiële grondverklaring zou zijn toegekend, derhalve een bedrag van (5 x € 10,= x 1/3=) € 17,=.

Zaaknummer:

17/4081/GA

Datum uitspraak:

4 juni 2018

Beroepscommissie:

Nat, mr. M.M. van der Brand, J.G.A. van den Burke, U.P.
Groot, mr. A. de (secr.)

Trefwoorden:

Activiteiten; Dagprogramma

Artikelen:

Pbw art. 49

Samenvatting:

Het aantal activiteiten in het dagprogramma en de daarbij genoemde tijdstippen houdt een streefnorm in.

Aan het dagprogramma kunnen, zoals ook op het dagprogramma is vermeld, geen rechten worden ontleend. Dit brengt mee dat activiteiten niet kunnen doorgaan of niet tijdig beginnen. Beroepscommissie acht het begrijpelijk en niet onredelijk dat directeur zich in de concrete invulling van het dagprogramma de nodige flexibiliteit voorbehoudt om maatwerk te kunnen bieden. Aantal activiteiten op afdeling voldoet ruimschoots aan wettelijke norm. Beroep van directeur gegrond. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 49)

Rechtsoverwegingen:

Klager verblijft op afdeling Ceder 200 van het Penitentiair Psychiatrisch Centrum (PPC). Op deze afdeling verblijven gedetineerden die intensieve zorg nodig hebben. Aan klager is een dagprogramma uitgereikt, waarbij de indeling van de dagen zijn bekendgemaakt. Hierbij is per activiteit een tijd genoemd wanneer de activiteit start en eindigt.

Naar het oordeel van de beroepscommissie is genoegzaam gebleken dat het aantal activiteiten en de daarbij genoemde tijdstippen in het dagprogramma een streefnorm is. Dit betekent dat onder omstandigheden de genoemde activiteiten in het dagprogramma op andere momenten of helemaal niet kunnen plaatsvinden. Om onverhoopt gewekte verwachtingen te voorkomen, staat in het dagprogramma ook vermeld dat aan de genoemde tijden geen rechten ontleend kunnen worden. De beroepscommissie vindt het begrijpelijk en niet onredelijk dat de directeur om iedere gedetineerde

maatwerk te kunnen bieden, zich in de concrete invulling van het dagprogramma de nodige flexibiliteit voorbehoudt.

Uit het dossier en het verhandelde ter zitting is wel komen vast te staan dat op de afdeling van klager ruimschoots wordt voldaan aan het in artikel 49, tweede lid, van de Pbw vervatte voorschrift inhoudende dat de directeur ervoor zorg draagt dat de gedetineerde in de gelegenheid wordt gesteld tot deelname aan recreatieve activiteiten gedurende tenminste zes uren per week. Het beroep zal derhalve gegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

17/3261/GA

Datum uitspraak:

1 juni 2018

Beroepscommissie:

Wit, mr. J.A.M. de Schagen, J.
Rossem-Broos, mr. R.S.T. van Dekker, mr. A.G. (secr.)

Trefwoorden:

Ontvankelijkheid materieel; Zorgplicht;
Persoonlijke verzorging

Artikelen:

Pbw art. 44 lid 5, 60

Samenvatting:

Klager beklagt zich over het niet juist leveren van zijn bestelling bij de landelijke winkel Inmade. De zorgplicht van de directeur reikt tot leveringsgebreken van bestellingen

bij het landelijke systeem. De directie ondernam allerlei acties. Zo werd geld beschikbaar gesteld om niet geleverde goederen door medewerkers in te laten kopen. Klager hoefde niet te betalen voor de niet geleverde goederen en ook niet voor de door de p.i. zelf ingekochte goederen. Beroep directeur gegrond.

Rechtsoverwegingen:

Op grond van artikel 44, vijfde lid, van de Pbw draagt de directeur de zorg voor regels omtrent de aankoop door gedetineerden van andere gebruiksartikelen dan die door de directeur ter beschikking worden gesteld. Hierover kunnen nadere regels worden opgenomen in de huisregels. In art. 3.7 van de huisregels van de p.i. Ter Apel is bepaald dat gedetineerden eenmaal per week in de gelegenheid worden gesteld via de inrichtingswinkel gebruiksartikelen en etenswaren te kopen. Uit de rechtspraak van de beroepscommissie blijkt dat de directeur er zorg voor dient te dragen dat leveringen vanuit de inrichtingswinkel op adequate wijze door diens personeel worden uitgevoerd (RSJ 8 augustus 2017, 17/0382/GA).

Uit de beschikbare informatie maakt de beroepscommissie op dat sinds juli 2017 de gedetineerden van de p.i. producten kunnen bestellen bij een landelijk aangestuurde winkel in de p.i. Almelo. Uit de uitspraak van de beroepscommissie RSJ van 26 maart 2018, 17/2842/GA volgt dat de zorgplicht van de directeur ook met betrekking tot het landelijk systeem zo ver draagt dat over het niet of niet goed uitvoeren van leveringen vanuit de landelijke winkel kan worden geklaagd,

zoals bedoeld in artikel 60, eerste lid, van de Pbw.

Vast staat dat de bestellingen gedaan bij de landelijke winkel vaak niet goed gaan. De gedetineerden krijgen bestelde producten niet of deze zijn bedorven bij de levering. De leveringen gaan niet goed door een niet werkende koeling in de vrachtwagens en nog niet beschikbare iPads die gebruikt moeten worden bij het kunnen doen van bestellingen. Om de rust te bewaren en de gedetineerden tegemoet te komen heeft de directie allerlei acties ondernomen. De directie bood een oplossing voor het leveringsgebrek door geld beschikbaar te stellen voor de niet geleverde goederen en die wekelijks zelf in te laten kopen door p.i.w.-'ers. Klager hoefde niet te betalen voor de niet geleverde spullen en ook niet voor de door de p.i. zelf ingekochte goederen. De beroepscommissie is gelet op het voorgaande van oordeel dat de directeur zich voldoende heeft ingespannen om aan zijn zorgplicht te voldoen en de schade op een adequate wijze te herstellen.

Het beroep wordt dan ook gegrond verklaard.

Zaaknummer:

17/3653/GA

Datum uitspraak:

1 juni 2018

Beroepscommissie:

Soffers, mr. M.

Brand, J.G.A. van den

Stolwerk, mr. M.J.
Schuren, Y.L.F. (secr.)

Trefwoorden:

DBT

Artikelen:

Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden art. 1e, aanhef en onder b

Samenvatting:

Plegen strafbaar feit tijdens onttrekking aan detentie dient te worden gelijkgesteld met het in detentie plegen van een strafbaar feit als bedoeld in art. 1e, aanhef en onder b, Regeling. Directeur had voorafgaande aan beslissing klager niet te promoveren een kenbare belangenafweging moeten maken. Daarbij is mede in aanmerking genomen dat klager structureel 'groen' gedrag vertoont in inrichting. Beroep gegrond. Opdracht aan directeur nieuwe beslissing te nemen met inachtneming uitspraak.

Rechtsoverwegingen:

In artikel 1e, aanhef en onder b, van de Regeling is bepaald dat gedetineerden die worden vervolgd voor het in detentie plegen dan wel medeplegen van misdrijven, zijn uitgesloten van promotie of het plusprogramma. Uit de nota van toelichting bij de Regeling (Stcrt. 20 februari 2014, nr. 4617) komt – voor zover hier van belang – naar voren dat het evident is dat gedetineerden die zich tijdens hun detentie schuldig maken aan het (mede) plegen van misdrijven en die daarvoor worden vervolgd of zijn veroordeeld, niet het juiste gedrag vertonen. Voorts blijkt uit de nota van toelichting dat

het een uitsluiting van rechtswege betreft. Tegen de beslissing tot terugplaatsing naar het basisprogramma van gedetineerden die op het moment van (mede)plegen van het misdrijf in het plusprogramma verbleven, staat in een dergelijk geval geen beroep open. De Pbw biedt evenwel geen ruimte om bij nota van toelichting bij een uitvoeringsregeling het bij formele wet geregelde beklagrecht te beperken. De beroepscommissie heeft in RSJ 25 augustus 2016, 16/1737/GA, overwogen dat het aan de rechter is om te bepalen of sprake is van een beslissing waartegen beklag kan worden ingesteld zoals bedoeld in artikel 60 van de Pbw. De beroepscommissie zal klager, gelet op het voorgaande, alsnog in zijn beklag ontvangen en de uitspraak van de beklagcommissie vernietigen.

Klager heeft zich op 4 februari 2016 aan zijn detentie onttrokken. Onweersproken is dat klager strafrechtelijk wordt vervolgd en op 31 januari 2017 in eerste aanleg is veroordeeld wegens het plegen van een misdrijf op verdenking waarvan hij op 17 april 2016 is aangehouden. Het misdrijf waarvoor klager is veroordeeld, is gepleegd gedurende de periode dat hij zich aan zijn detentie had onttrokken. Het plegen van een strafbaar feit tijdens een onttrekking aan een detentie dient te worden gelijkgesteld met het in detentie plegen van een strafbaar feit zoals bedoeld in artikel 1e, aanhef en onder b, van de Regeling. Het namens klager gevoerde verweer dat klager ten tijde van het misdrijf van het plegen waarvoor hij is veroordeeld, niet in detentie verbleef en zodoende niet onder de reikwijdte van artikel 1e, aanhef en

onder b, van de Regeling valt, slaagt dan ook niet.

Het resocialisatiebeginsel in de Pbw houdt in dat met de handhaving van het karakter van de vrijheidsbenemende sanctie, de tenuitvoerlegging daarvan zoveel mogelijk dienstbaar wordt gemaakt aan de voorbereiding van de terugkeer in de maatschappij. Ook het doel van de Regeling waarin het onderdeel 'promoveren en degraderen' is opgenomen, is het bevorderen van positief gedrag van gedetineerden tijdens de tenuitvoerlegging van hun straf, zodat een bijdrage aan de individuele resocialisatie kan worden geleverd. Indien een gedetineerde wordt uitgesloten van deelname aan het plusprogramma, en wel voor de rest van zijn detentie, en zodoende eveneens van de extra vrijheden en activiteiten die op zijn terugkeer in de samenleving zijn gericht, wordt uitgesloten, moet hij zich met minder ondersteuning op die terugkeer voorbereiden. Hoewel goede gronden voor uitsluiting van deelname aan het plusprogramma aanwezig kunnen zijn, kan het enkele feit dat van een vervolging of veroordeling sprake is, gelet op het belang dat in de Pbw aan resocialisatie wordt gehecht, zonder enige afweging niet als zodanig worden aangemerkt.

Er kunnen zich immers omstandigheden voordoen die een inbreuk op de Regeling kunnen rechtvaardigen en die nopen tot een kenbare belangenafweging van de directeur alvorens hij beslist een gedetineerde te degraderen, dan wel niet te promoveren. Dergelijke omstandigheden kunnen zijn gelegen

in de aard en de ernst van de strafbare gedraging die binnen of buiten de inrichting haar effect heeft gehad, de mate waarin inbreuk is gemaakt op de orde en veiligheid in de inrichting dan wel op de ongestoorde tenuitvoerlegging van de vrijheidsbeneming, de al dan niet opzettelijkheid van de gedraging, de duur van de naar aanleiding van de strafbare gedraging opgelegde straf in combinatie met de duur van de daaraan voorafgaande vervolging en het gedrag dat de gedetineerde structureel in de detentiesituatie vertoont.

Gelet op het vorenstaande, in onderling verband en in samenhang bezien, is de beroepscommissie van oordeel dat de directeur voorafgaande aan de beslissing klager niet te promoveren een kenbare belangenafweging had moeten maken. Daarbij is mede in aanmerking genomen dat klager, zo hij onbetwist heeft gesteld, structureel 'groen' gedrag vertoont in de inrichting. Nu de directeur heeft nagelaten een dergelijke belangenafweging te maken, zal de beroepscommissie het beroep alsmede het onderliggende beklag gegrond verklaren. Zij zal de directeur opdragen met inachtneming van haar uitspraak een nieuwe beslissing te nemen. Vooralsnog acht de beroepscommissie geen termen aanwezig voor het toekennen van een tegemoetkoming aan klager.

Zaaknummer:

17/3938/GA

Datum uitspraak:

1 juni 2018

Beroepscommissie:

Wit, mr. J.A.M. de
Coumans, mr. A.G.
Wouda, drs. J.E.
Meekenkamp, mr. L.E.M. (secr.)

Trefwoorden:

Vervoer

Artikelen:

Pbw art. 26 lid 5

Samenvatting:

Directeur heeft beslissing aan DV&O om klager te laten vervoeren niet voorzien van de gebruikelijke beoordelingscriteria (o.a. gedrag, mate van gewelddadigheid etc). Niet meegewogen dat klager eerder onbegeleid met verlof is geweest. Ook geen analyse door afdeling risicoadvies van DV&O gemaakt. Procedure is niet volgens de regels verlopen, hetgeen directeur is aan te rekenen. Beroep directeur ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

Vast staat dat klager op 21 augustus 2017 is vervoerd naar het ziekenhuis en dat bij het vervoer naar het ziekenhuis gebruik is gemaakt van koppelboeien. In de huisregels van de locatie Esserheem staat onder 4.2 vermeld dat de gedetineerde bij transport er rekening mee dient te houden dat gebruik gemaakt wordt van veiligheidsmaatregelen. De medewerker van DV&O kan besluiten om andere veiligheidsmaatregelen te gebruiken.

Uit de brief van 22 september 2014 van de hoofddirecteur van DJI (Vrijheidsbeperkende middelen in publieke ruimte tijdens vervoer DV&O, kenmerk 20140908) kan worden opgemaakt dat het gebruik van vrijheidsbeperkende middelen in de publieke ruimte wordt aangescherpt. De verplaatsing tussen een voertuig voor een ingang van een openbaar gebouw zal worden aangemerkt als hoog veiligheidsrisico. Bij vervoersbewegingen naar een publieke ruimte zal de afdeling risicoadvies van DV&O in afstemming met de inrichting een aanvullend advies gaan geven voor het inzetten van vrijheidsbeperkende middelen. De procedure is dan dat de transportaanvrager vooraf aangeeft dat er aanleiding bestaat om vrijheidsbeperkende middelen aan te wenden. Na ontvangst van de aanvraag zal binnen DV&O door de afdeling risicoadvies met de inrichting een aanvullende risicoafweging worden gemaakt. Het risico van het verplaatsen van een justitiabele in een openbare ruimte zal - naast de gebruikelijke beoordelingscriteria zoals gedrag, mate van gewelddadigheid, betrokkenheid bij eerdere incidenten, etc. - nadrukkelijk onderdeel worden van de analyse.

Van enige analyse met betrekking tot de gebruikelijke beoordelingscriteria is in de onderhavige zaak niet gebleken. Enkel wordt van de zijde van DV&O gesteld dat het gegeven van een publieke ruimte wordt aangemerkt als extra risico van onttrekking, dat het toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen, in casu het gebruik van koppelboeien bij klager, rechtvaardigt.

De directeur heeft de beslissing aan DV&O om klager te laten vervoeren zonder vrijheidsbeperkende middelen niet voorzien van de gebruikelijke beoordelingscriteria, zoals gedrag, mate van gewelddadigheid en betrokkenheid bij eerdere incidenten. Bovendien is bij de beslissing niet meegewogen dat, zoals klager niet weersproken heeft gesteld, klager eerder met onbegeleid verlof is geweest en nooit rapporten heeft ontvangen. Nu er ook geen analyse door de afdeling risicoadvies van DV&O is gemaakt, kan niet worden gesteld dat de procedure volgens de regels is verlopen, hetgeen de directeur is aan te rekenen. De beroepscommissie verklaart derhalve het beroep ongegrond.

Zaaknummer:

17/2325/GA

Datum uitspraak:

17 mei 2018

Beroepscommissie:

Wit, mr. J.A.M. de
Coumans, mr. A.G.
Wouda, drs. J.E.
Meekenkamp, mr. L.E.M. (secr.)

Trefwoorden:

Urinecontrole; Disciplinaire straffen
aanleiding; DBT; Tegemoetkoming
financieel

Artikelen:

Pbw arti. 30, 51; Regeling urinecontrole
penitentiaire inrichtingen art.3, 8

Samenvatting:

Reden voor urinecontrole is klager niet voorafgaand aan afname urine medegedeeld. Niet duidelijk geworden hoe het is gegaan met stickeren en weigering te tekenen voor afname urine door klager. Beroep gegrond. In p.i. Arnhem loopt een pilot met plusplusprogramma. Aan beslissing terugplaatsing naar regulier plusprogramma dienen dezelfde eisen te worden gesteld als aan beslissing terugplaatsing van plusprogramma naar basisprogramma. Beroep gegrond en tegemoetkoming.

Rechtsoverwegingen:

Ten aanzien van het beklag onder a:

Uit artikel 3, tweede en zevende lid, van de Regeling urinecontrole penitentiaire inrichtingen (hierna: de Regeling) volgt dat alvorens urine wordt afgenomen de reden van de urinecontrole aan de gedetineerde wordt meegedeeld. Zowel de gedetineerde als

het personeelslid plaatst een handtekening op het aanvraagformulier ter bevestiging dat de procedure correct is verlopen. De toelichting bij artikel 3 van de Regeling geeft aan dat de in dit artikel omschreven procedure instructie en waarborgnormen geeft voor een zorgvuldige afname van urine teneinde vergissingen zoveel mogelijk uit te sluiten en dat het tot de verantwoordelijkheid van de ambtenaar of medewerker die toezicht houdt bij de afname behoort om te controleren of het formulier volledig en goed is ingevuld.

Klager heeft aangegeven dat hem de reden voor afname van de

urinecontrole niet is meegedeeld. In de verslaglegging staat omschreven dat er een urinecontrole klaarlag voor klager zonder reden van afname. Pas nadat klager urine had afgestaan en hij weigerde te tekenen, is aan klager de reden van afname verteld. Dit is echter niet aan klager voorafgaand aan de afname van urine meegedeeld en derhalve niet conform het bepaalde in artikel 3, tweede lid, van de Regeling.

Voorts is in artikel 3, vijfde lid en zevende lid, van de Regeling onder meer bepaald dat de gedetineerde onder toezicht van een ambtenaar of medewerker de urine verdeelt over twee aan hem verstrekte buizen. De gedetineerde sluit de buizen af en de gedetineerde plakt vervolgens stickers met een uniek registratienummer of unieke code op de twee buizen. Zowel de gedetineerde als het personeelslid plaatst een handtekening op het aanvraagformulier ter bevestiging dat de procedure correct is verlopen.

Door klager is gesteld dat hij niet wilde tekenen, omdat de stickers al op de buizen waren geplakt door de medewerker. In de verslaglegging van de urinecontrole, zo staat in de melding van 26 april 2017, staat omschreven dat er bij het vullen en stickeren geen problemen waren, maar dat klager vervolgens weigerde te tekenen voor afname.

De directeur heeft ter zitting tegenover de beklagcommissie verklaard, zoals volgt uit de uitspraak van de beklagcommissie, dat klager de urinecontrole heeft willen frustreren en dat klager zelf de stickers er niet op

wilde plakken en dat het daarom door de p.i.w.-er is gedaan.

De beroepscommissie is van oordeel dat het, gelet op het voorgaande, niet duidelijk is geworden hoe het is gegaan met het stickeren en het niet willen tekenen voor afname door klager. De beroepscommissie acht, gelet op de stukken en het behandelde ter zitting, niet voldoende aannemelijk geworden dat derhalve is voldaan aan het bepaalde in artikel 3, vijfde en zevende lid, van de Regeling. De beroepscommissie verklaart daarom het beroep onder a gegrond.

Ten aanzien van het beklag onder b:

In de p.i. Arnhem vindt een pilot plaats met een plusplusprogramma voor gedetineerden die op alle gebieden van het toetsingskader DBT (dagprogramma, beveiliging en toezicht op maat) zeer goed scoren en zich voorbeeldig gedragen. Het plusplusprogramma is een plusprogramma met extra activiteiten voor deze gedetineerden, zoals bijvoorbeeld extra recreatie en baantjes met voorrechten. Tijdens hun verblijf in het plusplusprogramma dienen deze gedetineerden van onbesproken gedrag te blijven.

In de huisregels, pagina 11, van de p.i. Arnhem is over het plusplusprogramma het navolgende opgenomen: PI Arnhem kent een eigen differentiatie; het plusplusprogramma. Op die afdeling verblijven gedetineerden die hele dagen werken in de bijzondere baantjes of op de werkzaal. Voor toelating dient de gedetineerde geen disciplinaire straffen of rapporten te hebben gehad.

Deze afdeling kent extra interne vrijheden en verantwoordelijkheden aan gedetineerden toe.

Klager is van het plusplusprogramma teruggeplaatst in het reguliere plusprogramma in verband met een hem opgelegde disciplinaire straf. Aan de beslissing tot terugplaatsing ligt geen gemotiveerde schriftelijke beslissing van de directeur ten grondslag.

De vraag die thans voorligt is of terugplaatsing van het plusplusprogramma naar het reguliere plusprogramma kan geschieden, zonder dat wordt voldaan aan de eisen die gesteld moeten worden aan terugplaatsing van het plusprogramma naar het basisprogramma. Naar het oordeel van de beroepscommissie dient die vraag ontkennend te worden beantwoord.

De beroepscommissie begrijpt dat voor promotie naar het plusplusprogramma hogere eisen worden gesteld aan gedetineerden, dan bij promotie van het basisprogramma naar het reguliere plusprogramma. Eenmaal geplaatst in het plusplusprogramma is, naar het oordeel van de beroepscommissie, bij terugplaatsing in het reguliere plusprogramma, dan ook van belang dat gedetineerden inzicht krijgen in de mate waarin zij zijn tekortgeschoten om verblijf in het plusplusprogramma voort te kunnen zetten en op welke wijze zij zich dienen in te spannen om wederom voor plaatsing in aanmerking te komen. Dit inzicht kan verschaft worden door een schriftelijke, gemotiveerde beslissing van de directeur, waarin, zoals bij degradatie van het plusprogramma naar het basisprogramma, het groene

en rode gedrag tegen elkaar worden afgewogen.

Nu de terugplaatsing van klager niet door een schriftelijke, gemotiveerde beslissing van de directeur wordt ondersteund, zal het beklag gegrond worden verklaard. Aan klager zal een tegemoetkoming worden toegekend.

Ten aanzien van het beklag onder c en d:

Op grond van artikel 8 van de Regeling kan na vastgesteld gebruik van gedragsbeïnvloedende middelen aan de gedetineerde een disciplinaire straf worden opgelegd. Nu de beroepscommissie echter heeft geoordeeld dat bij de afname van de urinecontrole niet is voldaan aan het bepaalde in artikel 3, tweede, vijfde en zevende lid, van de Regeling, kon de directeur niet in redelijkheid overgaan tot het opleggen van de disciplinaire straf. Het beroep zal derhalve op dit onderdeel gegrond worden verklaard. Nu klager als gevolg van de opgelegde disciplinaire straf, die achteraf gezien niet had mogen worden opgelegd, niet naar de werkzaal kon gaan en op wachtgeld is gezet, is ook het beroep op dit onderdeel gegrond. De beroepscommissie acht termen aanwezig voor het toekennen van een tegemoetkoming. Zij zal deze ten aanzien van het beroep onder d bepalen op € 22,50. Ten aanzien van het beroep onder c kent de beroepscommissie aan klager een tegemoetkoming toe ter hoogte van het gemiste arbeidsloon van één dag.

Zaaknummer:

17/3664/GA

Datum uitspraak:

23 april 2018

Beroepscommissie:

Soffers, mr. M.
Brand, J.G.A. van den
Stolwerk, mr. M.J.
Schuren, Y.L.F. (secr.)

Trefwoorden:

Ordemaatregel afzondering;
Ordemaatregel procedureel;
Cameratoezicht

Artikelen:

Pbw art. 23, 24, 24a

Samenvatting:

Ordemaatregel wordt niet zonder meer ten uitvoer gelegd voor duur waarvoor deze is opgelegd, maar tussentijds dient te worden getoetst of voortduring maatregel noodzakelijk is. Klaagster is gedurende tenuitvoerlegging dagelijks door verpleegkundige gezien, die inschatting maakte of bezoek door arts of psycholoog was aangewezen. Voldoende aannemelijk dat tussentijds is getoetst of voortduring maatregel noodzakelijk was. Beroep directeur gegrond, beklag alsnog ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

De directeur is, gelet op het bepaalde in artikel 24, eerste lid, in samenhang met artikel 23, eerste lid, van de Pbw, bevoegd een gedetineerde in afzondering te plaatsen indien dit – voor zover hier van belang – noodzakelijk is in het belang van de handhaving van de orde of de veiligheid in de inrichting of

van een ongestoorde tenuitvoerlegging van de vrijheidsbeneming, dan wel indien dit noodzakelijk is ter bescherming van de betrokken gedetineerde. De afzondering duurt ten hoogste twee weken.

Ingevolge artikel 24a, eerste lid, van de Pbw kan de directeur bepalen dat de gedetineerde die in de afzonderingscel verblijft, dag en nacht door middel van een camera wordt geobserveerd indien dit ter bescherming van de geestelijke of lichamelijke toestand van de gedetineerde noodzakelijk is. Alvorens de directeur daartoe beslist, wint hij het advies van een gedragsdeskundige onderscheidenlijk de inrichtingsarts in. Indien het advies niet kan worden afgewacht, wint de directeur het advies zo spoedig mogelijk na zijn beslissing in.

De beroepscommissie stelt voorop dat een ordemaatregel niet zonder meer wordt ten uitvoer gelegd voor de duur waarvoor deze is opgelegd, maar dat bij de oplegging van een ordemaatregel – anders dan bij de oplegging van een disciplinaire straf – tussentijds dient te worden getoetst of voortduring van de maatregel noodzakelijk is. Het oordeel van de beklagcommissie dat de oplegging van een ordemaatregel voor de duur van veertien dagen niet door de omstandigheden werd gerechtvaardigd en dat de ordemaatregel voor een kortere periode van bijvoorbeeld vijf dagen had dienen te worden opgelegd, is, gelet op het voorgaande, niet juist. Nu uit de stukken blijkt dat klaagster gedurende de tenuitvoerlegging van de ordemaatregel dagelijks door een verpleegkundige is gezien, acht

de beroepscommissie voldoende aannemelijk dat is voldaan aan de eis dat tussentijds dient te worden getoetst of voortduring van de maatregel noodzakelijk is. Daarbij neemt de beroepscommissie in aanmerking dat de verpleegkundige kennelijk een inschatting maakte of een bezoek door de arts of de psycholoog was aangewezen en dat klaagster naar aanleiding daarvan enkele malen door de arts of psycholoog is bezocht. Voorts is over de situatie van klaagster dagelijks met de arts en de psycholoog overlegd. Dat klaagster niet dagelijks door een arts of gedragsdeskundige zelf is bezocht, noopt naar het oordeel van de beroepscommissie dan ook niet tot de conclusie dat niet of onvoldoende sprake zou zijn van een tussentijdse toetsing.

Gelet op het voorgaande zal het beroep van de directeur gegrond worden verklaard. De uitspraak van de beklagcommissie zal worden vernietigd en het beklag zal alsnog ongegrond worden verklaard, waarmee de grondslag van de door de beklagcommissie aan klaagster toegekende tegemoetkoming komt te vervallen.

Zaaknummer:

17/2167/GA

Datum uitspraak:

11 april 2018

Beroepscommissie:

Nat, mr. M.M. van der
Bol, mr.A.G.
Mulders, mr. M.J.
Dekker, mr.A.G.

Trefwoorden:

Media

Artikelen:

Pbw art. 40

Samenvatting:

Beslissing tot een algeheel contactverbod met de media tot einde penitentiair programma. Ten tijde van bestreden beslissing nam klager als gedetineerde deel aan een penitentiair programma. Artikel 40 Pbw was dan ook op hem van toepassing. Indien klager contact met de media wil moet hij daartoe een verzoek indienen. De directeur dient bij ieder verzoek een afweging te maken tussen het belang van klager en de belangen genoemd in artikel 40 Pbw. De categoriale weigering is in strijd met de wet en de Circulaire contacten tussen gedetineerden/ directeuren en media d.d. 18 juni 1999, nr. 761025/99/DJI. Beroep van klager gegrond.

Rechtsoverwegingen:

Klager is gedetineerd geweest. Ten tijde van de bestreden beslissing nam hij deel aan een penitentiair programma. In dat kader genoot hij vrijheden. Op 6 april 2017 heeft de directeur beslist

dat klager zich tot aan het einde van zijn penitentiair programma diende te onthouden van contacten met de media "omdat hij daarvoor geen toestemming krijgt".

De beroepscommissie stelt voorop dat op basis van hoofdstuk 3 van de Penitentiare maatregel voor deelname aan een penitentiair programma slechts gedetineerden in aanmerking komen. Dat klager deelnam aan een penitentiair programma en in dat kader vrijheden genoot, betekent daarom niet dat hij geen gedetineerde meer was in de zin van de Pbw. Klager was gedetineerde tot de datum van diens invrijheidstelling. Ten tijde van de bestreden beslissing was artikel 40 van de Pbw op hem van toepassing.

Op grond van artikel 40 Pbw kan de directeur toestemming geven voor het voeren van een gesprek tussen de gedetineerde en een vertegenwoordiger van de media, voor zover dit zich verdraagt met de volgende belangen:

- a. de handhaving van de orde of de veiligheid in de inrichting;
- b. de bescherming van de openbare orde en de goede zeden;
- c. de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen dan de gedetineerde;
- d. de voorkoming of opsporing van strafbare feiten.

Indien een gedetineerde contact wil hebben met media, moet hij daartoe een verzoek indienen bij de directeur. Na advies van de persvoorlichter neemt de directeur de beslissing of hij toestemming geeft voor contact met de

media of niet. Dit volgt uit de Circulaire contacten tussen gedetineerden/ directeuren en media d.d. 18 juni 1999, nr. 761025/99/DJI. In die circulaire is nader gespecificeerd welke belangen in het kader van de afweging als bedoeld in artikel 40 van de Pbw dienen te worden meegewogen.

Uit het voorgaande volgt dat de directeur iedere keer dat een gedetineerde verzoekt om een gesprek te mogen voeren met een vertegenwoordiger van de media, een afweging moet maken tussen het belang van klager en de belangen zoals genoemd in artikel 40 van de Pbw. De categoriale weigering klager met een vertegenwoordiger van de media te laten spreken, is in strijd met de wet en voornoemde circulaire. Het beroep zal daarom gegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

18/0929/SGA

Datum uitspraak:

17 mei 2018

Beroepscommissie:

Stolwerk, mr. M.J.
Warntjes, mr. W. (secr.)

Trefwoorden:

Schorsing procedureel; Disciplinaire straffen straftoemeting

Artikelen:

Pbw art. 51

Samenvatting:

Herhaaldelijke weigering om mee te

werken aan interne overplaatsing. Deze situatie is niet opgenomen in Sanctiekaart. Aansluiting gezocht bij strafnorm voor weigering mee te werken aan plaatsing in meerpersoonscel. Afwijzing schorsingsverzoek.

Rechtsoverwegingen:

Ten aanzien van de beslissing onder a. is uit de inlichtingen van de directeur naar voren gekomen dat de opgelegde disciplinaire straf afliep op 13 mei 2018 om 15.30 uur.

Nu de beslissing tot oplegging van de bestreden disciplinaire straf niet meer ten uitvoer wordt gelegd, zal het verzoek niet meer tot het door verzoeker beoogde resultaat kunnen leiden. Verzoeker heeft daarom geen belang meer bij een toewijzing van het verzoek zodat het verzoek daarom moet worden afgewezen.

Ten aanzien van de beslissing onder b. stelt de voorzitter voorop dat in het kader van het verzoek om schorsing van de tenuitvoerlegging van een beslissing van de directeur slechts ruimte bestaat voor een voorlopige beoordeling en dat de zaak niet ten gronde kan worden onderzocht en beslist. Aan de orde is daarom slechts de vraag of de beslissing waartegen beklag is ingediend in strijd is met een wettelijk voorschrift dan wel zodanig onredelijk of onbillijk is dat er een spoedeisend belang is om thans over te gaan tot schorsing van de (verdere) tenuitvoerlegging van die beslissing. Naar het oordeel van de voorzitter is dat niet het geval.

Uit de inlichtingen van de directeur blijkt dat de disciplinaire straf is opgelegd

wegens de aanhoudende weigering van verzoeker om mee te werken aan de overplaatsing naar een andere ISD-afdeling. Verzoeker weigert deze overplaatsing omdat hij zich naar eigen zeggen niet veilig voelt op de andere ISD-afdeling omdat hij bedreigd zou worden door medege-detineerden op die afdeling. De directeur geeft aan dat van bedreigingen niets is gebleken hoewel het personeel daar wel alert op is. Nu verzoeker weigert mee te werken aan zijn overplaatsing, handelt hij in strijd met de orde binnen de p.i. en kan de directeur in redelijkheid een disciplinaire straf opleggen.

In de Landelijke Sanctiekaart 2016 is de weigering van interne overplaatsing binnen de p.i. niet expliciet opgenomen. De voorzitter sluit, voorlopig oordelend, aan bij de norm voor de weigering mee te werken aan plaatsing op een meerpersoonscel (maximaal 14 dagen strafcel). De opgelegde straf van 10 dagen opsluiting in eigen cel blijft onder dit maximum. Daarbij merkt de voorzitter op dat de directeur in de beslissing onder a. expliciet heeft opgenomen dat de opgelegde straf zal worden opgeheven indien verzoeker tijdens de straf alsnog besluit mee te werken aan de overplaatsing en dat ervan uitgegaan wordt dat deze overweging ook geldt bij de tenuitvoerlegging van de beslissing onder b.

Gelet op het voorgaande zijn er geen termen aanwijzing voor toewijzing van het verzoek onder b., nu niet op voorhand gesteld kan worden dat de beslissing van directeur onredelijk of onbillijk moet worden geacht.

Met betrekking tot het verzoek onder c. overweegt de voorzitter dat voor zover verzoeker heeft gevraagd om komende disciplinaire straffen te schorsen, hij nog niet in zijn verzoek kan worden ontvangen.

Zaaknummer:

18/0832/SGA

Datum uitspraak:

9 mei 2018

Beroepscommissie:

Stolwerk, mr. M.J.

Warntjes, mr. W. (secr.)

Trefwoorden:

Schorsing procedureel; Voorwerpen op cel

Artikelen:

Pbw art. 66

Samenvatting:

Zoveelste afwijzing van verzoek dat verband houdt met afwijzing van verzoekers verzoek om een X-box Arcade te kunnen invoeren. Extra overweging opgenomen dat verzoeker met schorsingsverzoeken niet kan bereiken wat hij wil, dat schorsingsprocedure niet geschikt is voor dit soort verzoeken en dat volgende schorsingsverzoeken over dit onderwerp niet meer in behandeling worden genomen. Verzoeker wordt hier dan schriftelijk over bericht.

Rechtsoverwegingen:

De voorzitter overweegt dat verzoeker

niet gebaat is bij een enkele beslissing tot schorsing, omdat dit niet kan leiden tot de door verzoeker gewenste situatie, namelijk een duidelijk antwoord van de directeur op zijn vraag. Daarvoor zou tevens nodig zijn een beslissing als bedoeld in artikel 68, derde lid, van de Pbw. Die bevoegdheid komt de voorzitter in het kader van de schorsingsprocedure niet toe. Gelet op het vorenstaande concludeert de voorzitter dat de aard van de bestreden beslissing zich niet leent voor schorsing.

De voorzitter komt derhalve aan een verdere beoordeling van de beslissing niet toe.

Om die reden zal het verzoek worden afgewezen.

De voorzitter merkt het volgende op: Dit schorsingsverzoek van verzoeker hangt samen met de afwijzing door de directeur van de p.i. De Schie van het verzoek van verzoeker om een spelcomputer, Arcade X-box, te mogen invoeren. Verzoeker heeft in verband hiermee de afgelopen weken een aantal schorsingsverzoeken ingediend die alle zijn afgewezen (18/633/SGA, d.d. 4 april 2018, 18/704/SGA d.d. 12 april 2018, 18/749/SGA d.d. 19 april 2018 en 18/831/SGA d.d. 7 mei 2018). De reden van afwijzing van de schorsingsverzoeken is telkenmale dezelfde, namelijk gelijk aan bovenstaande beoordeling. Met het indienen van een schorsingsverzoek naar aanleiding van de weigering van de directeur en de afwijzing van alle daarmee samenhangende verzoeken door de directeur kan verzoeker niet zijn uiteindelijk beoogde doel: toestemming om de Xbox Arcade in deze p.i. in te voeren, bereiken.

De schorsingsprocedure is hiertoe niet geschikt. Verzoeker dient de beslissing van de beklagcommissie van de p.i. De Schie af te wachten. Volgende schorsingsverzoeken van verzoeker over hetzelfde onderwerp zullen dan ook niet meer in behandeling worden genomen en dit zal verzoeker dan schriftelijk worden medegedeeld.

Zaaknummer:

18/0669/GM

Datum uitspraak:

19 juni 2018

Beroepscommissie:

Koens, mr. M.J.C.
Puffelen, drs. P.J.M. van
Ruissen, dr.ing. C.J.
Kokee, mr. R. (secr.)

Trefwoorden:

Medische verzorging behandeling

Artikelen:

Pbw art. 28

Samenvatting:

Medicinale cannabis is geen geregistreerd geneesmiddel en wetenschappelijke onderbouwing van gunstige effecten is zwak. Voorschrijven van medicinale cannabis kan daarom niet worden afgedwongen. T.a.v. klagers pijnklachten stonden nog alternatieven open. Beroep ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

De beroepscommissie stelt voorop dat medicinale cannabis geen geregistreerd geneesmiddel is. De wetenschappelijke

onderbouwing van de gunstige effecten van cannabis bij chronische klachten is zwak. Gelet hierop is de beroepscommissie van oordeel dat het voorschrijven van medicinale cannabis door de behandelend arts niet kan worden afgedwongen. Uit de reactie van de inrichtingsarts op het beroep van klager komt bovendien naar voren dat ten aanzien van klagers pijnklachten nog mogelijkheden openstaan, zoals een verwijzing naar de pijnpoli. Tegen deze achtergrond kan de weigering van de inrichtingsarts klager medicinale cannabis voor te schrijven niet worden aangemerkt als in strijd met de in artikel 28 Pm neergelegde norm. De omstandigheid dat klager eerder door andere zorgverleners wel medicinale cannabis is verstrekt, maakt het medisch handelen van de inrichtingsarts niet onzorgvuldig. Het beroep zal derhalve ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

17/4342/GV

Datum uitspraak:

18 mei 2018

Beroepscommissie:

Bas, mr. C.M. van der,
Brand, J.G.A. van den
Schagen, J.
Bikker, M.G. (secr.)

Trefwoorden:

Strafonderbreking vreemdelingen zonder rechtmatig verblijf

Artikelen:

Regeling tijdelijk verlaten van de

inrichting art. 40a

Samenvatting:

Bestreden beslissing niet onredelijk of onbillijk, nu deze, onder verwijzing naar vonnis rechtbank, met informatie omtrent impact eventueel te verlenen strafonderbreking op slachtoffers/nabestaanden is onderbouwd. Hiertoe heeft OM contact met slachtoffers gezocht. Voorts kan, gelet op omstandigheden waaronder delict is gepleegd, worden aangenomen dat bij verlenen van strafonderbreking van een geschokte rechtsorde sprake zou zijn. Ook heeft klager aanzienlijke betalingsverplichting ter zake van een opgelegde schadevergoedingsmaatregel, waarbij in beperkte mate met betaling is gestart. Beroep ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

Door en namens klager is verzocht om in de gelegenheid te worden gesteld het beroep nader mondeling toe te lichten. De beroepscommissie wijst dit verzoek af, nu zij zich op basis van de stukken voldoende ingelicht acht op het beroep te beslissen.

Klager ondergaat een gevangenisstraf van zes jaren met aftrek, wegens diefstal met geweld en bedreiging met geweld. Aansluitend dient hij in het kader van de Wet Terwee in totaal 186 dagen vervangende hechtenis te ondergaan in verband met een schadevergoedingsmaatregel van in totaal € 14.057,34. De einddatum van klagers detentie valt, behoudens de mogelijkheid van strafonderbreking zoals bedoeld in artikel 40a van de Regeling, op of omstreeks 23 december 2019. De eerst mogelijke datum voor

strafonderbreking was op 23 december 2017.

Het beroep richt zich tegen de afwijzing van klagers eerste verzoek om strafonderbreking in het kader van artikel 40a van de Regeling. Als gronden voor afwijzing van het verzoek zijn vermeld de belangen van de slachtoffers, een geschokte rechtsorde en een betalingsverplichting in verband met verscheidene schadevergoedingsmaatregelen.

Klager behoort tot de categorie strafrechtelijk veroordeelde vreemdelingen zonder rechtmatig verblijf in Nederland. Ingevolge artikel 40a van de Regeling kan strafonderbreking voor onbepaalde tijd worden verleend. Indien een vrijheidsstraf van ten hoogste drie jaren is opgelegd, kan strafonderbreking worden verleend nadat ten minste de helft van de straf is ondergaan. Indien een vrijheidsstraf van meer dan drie jaren is opgelegd, kan strafonderbreking worden verleend nadat ten minste tweederde gedeelte van de straf is ondergaan. Aan de strafonderbreking wordt de voorwaarde verbonden dat de vreemdeling niet naar Nederland terugkeert. Uit de toelichting op artikel 40a van de Regeling volgt dat redenen kunnen bestaan die zich tegen het verlenen van strafonderbreking kunnen verzetten. Daarbij moet bijvoorbeeld worden gedacht aan de belangen van slachtoffers en de mate waarin de rechtsorde door het door de vreemdeling gepleegde delict was geschokt (Stcrt. 11 april 2012, 7141).

De opneming van de mogelijkheid van strafonderbreking aan vreemdelingen

zonder rechtmatig verblijf in Nederland vloeit voort uit de wijziging van de regeling van de voorwaardelijke invrijheidstelling (Stb. 2011, 545). Op grond van artikel 15, derde lid onder c, van het Wetboek van Strafrecht komen veroordeelde vreemdelingen die geen rechtmatig verblijf in Nederland hebben in de zin van artikel 8 van de Vreemdelingenwet 2000, niet (langer) voor de v.i.-regeling in aanmerking.

Voor zover de Minister aan de afwijzing van het verzoek om strafonderbreking ten grondslag heeft gelegd de belangen van slachtoffers overweegt de beroepscommissie het volgende. Zoals de beroepscommissie in RSJ 16 januari 2018, 17/2551/GV en RSJ 17 april 2018, 17/3763GV heeft overwogen, dient een afwijzing van een verzoek om strafonderbreking, die is gebaseerd op belangen van slachtoffers (of nabestaanden) die zich tegen het verlenen van strafonderbreking zouden verzetten, met informatie (concreet) te zijn onderbouwd. Dit kan informatie betreffen omtrent de impact van een eventueel te verlenen strafonderbreking op slachtoffers en/of nabestaanden, welke informatie bij de slachtoffers en/of nabestaanden is ingewonnen. Namens de Minister is het vonnis van de rechtbank Rotterdam van 3 juli 2014 overgelegd waaruit volgt dat de mede door klager gepleegde gewelddadige overval voor de slachtoffers een emotioneel zeer ingrijpende gebeurtenis is geweest. Uit het feit dat de slachtoffers therapie volgen om het gebeurde te verwerken blijkt dat sprake is van een traumatische ervaring. Namens de Minister wordt aangegeven dat het OM hiertoe contact

met de slachtoffers heeft gezocht. Gelet op het voorgaande heeft de Minister naar het oordeel van de beroepscommissie in voldoende mate gemotiveerd dat en waarom de belangen van slachtoffers en/of nabestaanden zich in dit specifieke geval tegen het verlenen van strafonderbreking verzetten. Daarbij merkt de beroepscommissie op dat het door de Minister genoemde argument dat een te verlenen strafonderbreking niet aan de slachtoffers is uit te leggen, op zichzelf geen grond voor afwijzing kan zijn.

De Minister heeft tevens aan de afwijzing van het verzoek om strafonderbreking ten grondslag gelegd dat de rechtsorde door de ernst van het strafbare feit dusdanig geschokt is dat een eventueel te verlenen strafonderbreking het rechtsgevoel van de samenleving en de slachtoffers aantast. Hiertoe is in beroep – onder verwijzing naar voornoemd vonnis van de rechtbank Rotterdam – aangegeven dat de mede door klager gepleegde overval tijdens een koopavond heeft plaatsgevonden, waarbij veel omstanders getuige zijn geweest. Een omstander heeft door toedoen van klager en zijn mededaders ernstig letsel opgelopen. Naar het oordeel van de beroepscommissie kan op grond van het voorgaande worden aangenomen dat in geval strafonderbreking zou worden verleend van een geschokte rechtsorde sprake zou zijn. Hierbij zij opgemerkt dat de aard en de ernst van het gepleegde delict op zichzelf onvoldoende is om aan te nemen dat daarvan sprake is.

De beroepscommissie stelt voorts vast dat klager een betalingsverplichting heeft ter zake van een opgelegde schadevergoedingsmaatregel van € 14.057,34. Het gegeven dat een veroordeelde vreemdeling nog een schadevergoeding moet betalen kan op zichzelf aan het verlenen van strafonderbreking in de weg staan. Daarbij dient een balans te bestaan tussen de omvang van de te betalen vergoeding en de mate waarin de gevangenisstraf door de verzochte strafonderbreking zou worden verkort. De einddatum van klagers detentie is vastgesteld op 23 december 2019. De beroepscommissie is van oordeel dat een schadevergoeding van voornoemde omvang en de omstandigheid dat slechts in beperkte mate met betaling daarvan is gestart, een afwijzing van klagers verzoek om strafonderbreking rechtvaardigen.

Gelet op het voorgaande is sprake van contra-indicaties voor het verlenen van strafonderbreking. Derhalve kan de beslissing van de Minister, bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, niet als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt. Het beroep zal ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

17/3763/GV

Datum uitspraak:

17 april 2018

Beroepscommissie:

Bas, mr. C.M. van der,
Brand, J.G.A. van den
Schagen, J.
Bikker, M.G. (secr.)

Trefwoorden:

Strafonderebreking vreemdelingen zonder rechtmatig verblijf

Artikelen:

Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting, art. 40a

Samenvatting:

Afwijzing verzoek strafonderebreking niet met informatie over impact van een eventueel te verlenen strafonderebreking op slachtoffers/nabestaanden (concreet) onderbouwd. Ook stelling dat sprake is van geschokte rechtsorde onvoldoende onderbouwd. Klager heeft evenwel betalingsverplichting ter zake van opgelegde schadevergoedingsmaatregel. Gelet op hoogte daarvan en omstandigheid dat klager in zeer beperkte mate met betaling is gestart, kan beslissing Minister niet als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt. Beroep ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

Klager wenst in de gelegenheid te worden gesteld het beroep nader mondeling toe te lichten. De beroepscommissie wijst dit verzoek af, nu zij zich op basis van de stukken voldoende ingelicht acht om op het

beroep te beslissen.

Klager ondergaat een gevangenisstraf van tien jaren met aftrek, wegens – kort gezegd – het medeplegen van een roofoverval en wederrechtelijke vrijheidsberoving. Aansluitend dient hij in het kader van de Wet Terwee 365 dagen vervangende hechtenis te ondergaan, in verband met een schadevergoedingsmaatregel van (inclusief verhogingen) € 252.014,40. De einddatum van klagers detentie valt, behoudens de mogelijkheid van strafonderebreking zoals bedoeld in artikel 40a van de Regeling, op of omstreeks 20 oktober 2020. De eerst mogelijke datum voor strafonderebreking was op 19 februari 2017.

Het beroep richt zich tegen de afwijzing van klagers tweede verzoek om strafonderebreking in het kader van artikel 40a van de Regeling. Als gronden voor afwijzing van het verzoek zijn vermeld de belangen van de slachtoffers, een geschokte rechtsorde en een betalingsverplichting in verband met een schadevergoedingsmaatregel.

Klager behoort tot de categorie strafrechtelijk veroordeelde vreemdelingen zonder rechtmatig verblijf in Nederland. Ingevolge artikel 40a van de Regeling kan strafonderebreking voor onbepaalde tijd worden verleend. Indien een vrijheidsstraf van ten hoogste drie jaren is opgelegd, kan strafonderebreking worden verleend nadat ten minste de helft van de straf is ondergaan. Indien een vrijheidsstraf van meer dan drie jaren is opgelegd, kan strafonderebreking worden verleend nadat ten minste tweederde gedeelte van de straf is

ondergaan. Aan de strafonderbreking wordt de voorwaarde verbonden dat de vreemdeling niet naar Nederland terugkeert. Uit de toelichting op artikel 40a van de Regeling volgt dat redenen kunnen bestaan die zich tegen het verlenen van strafonderbreking kunnen verzetten. Daarbij moet bijvoorbeeld worden gedacht aan de belangen van slachtoffers en de mate waarin de rechtsorde door het door de vreemdeling gepleegde delict was geschokt (Stcrt. 11 april 2012, 7141).

De opneming van de mogelijkheid van strafonderbreking aan vreemdelingen zonder rechtmatig verblijf in Nederland vloeit voort uit de wijziging van de regeling van de voorwaardelijke invrijheidstelling (Stb. 2011, 545). Op grond van artikel 15, derde lid onder c, van het Wetboek van Strafrecht komen veroordeelde vreemdelingen die geen rechtmatig verblijf in Nederland hebben in de zin van artikel 8 van de Vreemdelingenwet 2000, niet (langer) voor de v.i.-regeling in aanmerking.

Voor zover de Minister aan de afwijzing van het verzoek om strafonderbreking ten grondslag heeft gelegd de belangen van slachtoffers overweegt de beroepscommissie het volgende. Zoals de beroepscommissie in RSJ 16 januari 2018, 17/2551/GV heeft overwogen, dient een afwijzing van een verzoek om strafonderbreking, die is gebaseerd op belangen van slachtoffers (of nabestaanden) die zich tegen het verlenen van strafonderbreking zouden verzetten, met informatie (concreet) te zijn onderbouwd. Dit kan informatie betreffen omtrent de impact van een eventueel te verlenen strafonderbreking

op slachtoffers en/of nabestaanden die bij de slachtoffers en/of nabestaanden is ingewonnen. Nu de bestreden beslissing daaraan niet voldoet, en slechts is volstaan met een verwijzing naar voornoemde toelichting op artikel 40a van de Regeling, is de beroepscommissie van oordeel dat de Minister onvoldoende heeft gemotiveerd dat en waarom de belangen van slachtoffers zich in dit specifieke geval tegen het verlenen van strafonderbreking verzetten.

Aan de afwijzing van het verzoek om strafonderbreking is voorts ten grondslag gelegd dat het verlenen van strafonderbreking zal leiden tot een geschokte rechtsorde. De beroepscommissie overweegt evenwel dat de aard en de ernst van het gepleegde delict op zichzelf onvoldoende is om aan te nemen dat daarvan sprake is. De Minister heeft niet anderszins onderbouwd op grond waarvan moet worden aangenomen dat in geval strafonderbreking zou worden verleend van een geschokte rechtsorde sprake zou zijn.

De beroepscommissie stelt evenwel vast dat klager een betalingsverplichting heeft ter zake van een opgelegde schadevergoedingsmaatregel van € 252.014,40. Het gegeven dat een veroordeelde vreemdeling nog een schadevergoeding moet betalen kan op zichzelf aan het verlenen van strafonderbreking in de weg staan. Daarbij dient een balans te bestaan tussen de omvang van de te betalen vergoeding en de mate waarin de gevangenisstraf door de verzochte strafonderbreking zou worden verkort. De beroepscommissie is van oordeel dat

een schadevergoeding van voornoemde omvang en de omstandigheid dat (op 13 januari 2017) slechts twee termijnen van elk € 10,= zijn betaald, een afwijzing van klagers verzoek om strafonderbreking rechtvaardigen. Gelet op het voorgaande is sprake van een contra-indicatie voor het verlenen van strafonderbreking en kan de beslissing van de Minister, bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, niet als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt. Het beroep zal ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

17/3522/TA

Datum uitspraak:

24 mei 2018

Beroepscommissie:

Woensel, mr. A.M. van
Bos, drs. W.A.Th.
Niederer, mr. J.M.L.
Kokee, mr. R. (secr.)

Trefwoorden:

Gedogen geneeskundige handeling;
Ontvankelijkheid materieel

Artikelen:

Bvt art 26, 56

Samenvatting:

Beklag mogelijk tegen dwanghandeling die heeft plaatsgevonden. Beslissing niet zorgvuldig maar niet onredelijk, gelet op toestandsbeeld en gevaar. Klager alsnog ontvankelijk in klacht maar beklag ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

De beroepscommissie stelt voorop dat de wetgever tegen de beslissing van toepassing van dwangmedicatie rechtsmiddelen heeft opengesteld, zodat die beslissing in beklag en/of beroep kan worden beoordeeld. De enkele omstandigheid dat ten tijde van de beoordeling van die beslissing de toepassing van de medicatie reeds heeft plaatsgevonden, brengt geenszins mee dat de verpleegde geen belang meer heeft bij die beoordeling. Een andersluidende opvatting zou meebrengen dat bedoelde rechtsmiddelen illusoir worden, hetgeen niet aanvaardbaar kan worden geacht, zeker bij ingrijpende maatregelen als de onderhavige. Dit brengt mee dat de beklagrechter klager ten onrechte niet-ontvankelijk heeft verklaard in zijn beklag, en dat de beroepscommissie zal doen wat de beklagrechter had behoren te doen.

Ten overvloede merkt de beroepscommissie op dat de beklagrechter niet voorbij had mogen gaan aan het verzoek van de raadsman hem de relevante stukken te verstrekken.

Klager is op 11 september 2017 vanuit FPA Heiloo naar de inrichting teruggeplaatst, waarna hij sterk onregelgedrag vertoonde, dat leidde tot zijn separatie en, twee dagen later, tot de beslissing hem dwangmedicatie toe te dienen.

Onbetwist is dat klager al jaren stond ingesteld op abilify (in de vorm van depotmedicatie), dat hij medicatietrouw was en dat hij niet onregelgedrag raakte

bij tijdige verstrekking van (de juiste dosis van) zijn medicatie. Niet kan worden uitgesloten dat klager in de onderhavige periode die medicatie niet (tijdig) heeft gekregen en dat de inrichting daarmee geen rekening heeft gehouden of heeft kunnen houden omdat geen dossieroverdracht noch anderszins overleg met FPA Heiloo heeft plaatsgevonden. In dat geval is onvoldoende zorgvuldig gehandeld ten opzichte van klager.

De beroepscommissie hecht er voorts aan op te merken dat pas ter zitting door de inrichting de nodige informatie is verschaft over de (gronden van de) bestreden beslissing. Bovendien sluit de in de schriftelijke mededeling van die beslissing genoemde 'orde, rust en veiligheid' (als reden voor de toepassing van de dwangmedicatie) niet aan bij alle aangekruiste noodzakelijkheidscriteria.

Het verdient, zowel in het belang van de verpleegde als in het belang van een adequate toetsing van de beslissing, aanbeveling in de schriftelijke mededeling voldoende duidelijk te maken op grond waarvan de beslissing wordt genomen.

Het voorgaande leidt echter niet tot gegroundverklaring van het beklag, gelet op het – door de inrichting beschreven – randpsychotische toestandsbeeld van klager ten tijde van de bestreden beslissing en het gestelde, niet-betwiste, acute gevaar dat op dát moment van hem uit ging. De beslissing aan klager bij wijze van dwanghandeling een eenmalig injectie met een rustgevend middel toe te dienen, kan dan ook niet als onredelijk of onbillijk worden

aangemerkt.

Het beklag zal daarom inhoudelijk ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

17/3412/TA

Datum uitspraak:

4 mei 2018

Beroepscommissie:

Woensel, mr. A.M. van

Bos, drs. W.A.Th.

Niederer, mr. J.M.L.

Kokee, mr. R. (secr.) (secr.)

Trefwoorden:

A-dwangbehandeling

Artikelen:

Bvt art 16c jo. art. 16b, onder a

Samenvatting:

Zonder medicatie geen enkel perspectief op behandeling, laat staan resocialisatie, met als gevolg langdurig verblijf in een fpc en mogelijk een longstayvoorziening. Geen ziekte-inzicht bij klager. Niet aan beroepscommissie te treden in een oordeel over de soort medicatie. Beroep ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

Op grond van artikel 16c in verbinding met artikel 16b, onder a, Bvt kan het hoofd van de inrichting beslissen tot het toepassen van a-dwangbehandeling, indien aannemelijk is dat zonder die behandeling het gevaar dat de stoornis van de geestvermogens van de verpleegde doet veroorzaken, niet

binnen een redelijke termijn kan worden weggenomen. De a-dwangbehandeling is er vooral op gericht te voorkomen dat een verpleegde langdurig in een inrichting moet verblijven. Er hoeft geen sprake te zijn van (dreigend) onmiddellijk gevaar zoals bij de overige vormen van dwangbehandeling als bedoeld in artikel 26 Bvt en artikel 16b, onder b, Bvt.

Het hoofd van de inrichting heeft de beslissing tot toepassing van a-dwangbehandeling gebaseerd op de verklaringen van de behandelend psychiater van klager en van een psychiater die niet bij klagers behandeling betrokken is, maar klager kort tevoren heeft onderzocht. Het hoofd van de inrichting heeft de verklaringen van de twee psychiaters overgelegd. Die verklaringen voldoen aan de vereisten als neergelegd in artikel 16c, tweede lid, Bvt. Voorts heeft het hoofd van de inrichting het behandelingsplan overgelegd, waarin de mogelijkheid tot toepassing van a-dwangbehandeling is vermeld.

Uit de verklaringen van de psychiaters, het behandelingsplan en de mededeling van de bestreden beslissing komt het volgende naar voren.

Klager is gediagnosticeerd met schizofrenie. Het indexdelict – zware mishandeling van een medepatiënt tijdens klagers gedwongen verblijf in een GGZ-instelling in 2016 – is naar alle waarschijnlijkheid gepleegd toen klager psychotisch was. In die GGZ-instelling vertoonde klager agressief en bizar gedrag; klager kreeg dwangmedicatie toegediend vanwege zijn ernstig psychotische toestand, maar op

klagers psychose had dat amper effect. Klager is op 14 september 2017 opgenomen in de Pompestichting. Zonder anti-psychotische medicatie bestaat risico op toename van agitatie en agressieve impulsdoorbraken, waarbij seksuele ontremming en brandstichting niet zijn uit te sluiten. Klager was – ten tijde van de bestreden beslissing – ongeschikt voor deelname aan dagbesteding. Met de toediening van medicatie wordt gestreefd naar stabilisatie van klagers chronisch-psychotische toestand, zodat actieve wanen en hallucinaties naar de achtergrond verdwijnen. Het ontbreekt klager aan ziektebesef en hij meent dat hij geen medicatie nodig heeft. Hij vertoont bizar gedrag. De eerder in de GGZ-instelling toegediende dwangmedicatie maakte klager enigszins beter benaderbaar. Anti-psychotische medicatie wordt zeer noodzakelijk geacht om tot enige forensische behandeling te komen en eventuele resocialisatie. Het ontbreken van ziekteinzicht en het weigeren van (orale) medicatie maakt de inzet van andere behandelopties onmogelijk.

Gelet op het voorgaande kon naar het oordeel van de beroepscommissie in redelijkheid de inschatting worden gemaakt dat er bij het laten voortduren van de situatie geen enkel perspectief bestond op behandeling, laat staan resocialisatie, met als gevolg dat een langdurig verblijf in een tbs-inrichting (en uiteindelijk mogelijk een longstayvoorziening) dreigt. Onder deze omstandigheden kan naar het oordeel van de beroepscommissie aannemelijk worden geacht dat zonder een medicamenteuze behandeling

het gevaar dat de stoornis van de geestvermogens klager voor zichzelf en mogelijk derden doet veroorzaken niet binnen een redelijke termijn kan worden weggenomen. Voorts is de beroepscommissie van oordeel dat de a-dwangbehandeling voldoet aan de eisen van proportionaliteit, subsidiariteit en doelmatigheid.

Hetgeen door en namens klager is aangevoerd, brengt de beroepscommissie niet tot een ander oordeel. Daarbij wordt mede in aanmerking genomen dat klager er ook ter zitting blijk van heeft gegeven niet te beschikken over enig ziekte-besef en/of -inzicht, terwijl voorts aannemelijk is geworden, gelet op hetgeen namens de inrichting ter zitting is aangevoerd, dat klager gebaat is bij de toediening van anti-psychotische medicatie. Het is niet aan de beroepscommissie te treden in een oordeel over de soort medicatie die wordt toegediend; hier zij slechts gewezen op de door de inrichting genoemde mogelijkheid met de behandelend psychiater te spreken over eventuele andere medicatie. Het beroep zal ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

17/3894/TB

Datum uitspraak:

17 april 2018

Beroepscommissie:

Jörg, mr. N.
Mulder, mw.mr.drs. L.C.
Schaap-Meulemeester, mr. C.A.M.
Kokee, mr. R. (secr.)

Trefwoorden:

Observatieplaatsing

Artikelen:

Bvt art. 13

Samenvatting:

Geen behandelimpasse. Geen meningsverschil over diagnose die nog nader gepreciseerd moet worden door de inrichting. Onafhankelijke professionaliteit van aldaar werkzame deskundigen stelt hen daartoe in staat. Geen aanwijzing dat alleen het PBC tot juiste diagnose zou kunnen komen. Beroep tegen afwijzing verzoek observatieplaatsing in PBC ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

Bij de beslissing tot afwijzing van een verzoek om een observatieplaatsing dient de Minister, op grond van artikel 11, tweede lid, van de Bvt in zijn overwegingen te betrekken:

a) de eisen die de bescherming van de maatschappij tegen de gevaarlijkheid van de ter beschikking gestelde voor de veiligheid van anderen dan de ter beschikking gestelde of de algemene veiligheid van personen of goederen stelt, en

b) de eisen die de behandeling van de ter beschikking gestelde gezien de aard van de bij hem geconstateerde gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke stoornis van zijn geestvermogens stelt.

Bij arrest van 7 december 2015 heeft het Gerechtshof Den Haag klagers beroep op noodweer en putatieve noodweer verworpen

Bij de oplegging van straf en maatregel heeft het Hof overwogen dat enerzijds klager heeft geweigerd medewerking te verlenen aan Pro Justitia rapportage in het PBC, maar dat anderzijds de deskundigen op basis van uitgebreide informatie uit het medisch en andere dossiers tot de conclusie zijn gekomen dat er (sterke) aanwijzingen voor een ziekelijke stoornis en/of gebrekkige ontwikkeling van de geestvermogen van klager zijn. Hij heeft tal van diagnostische etiketten opgeplakt gekregen gedurende zijn verblijf op verschillende bijzondere zorgafdelingen van penitentiaire inrichtingen en daarbuiten. De deskundigen signaleren een zeer ingewikkelde problematiek en denken op diagnostisch gebied aan stoornissen als een bipolaire stoornis, een schizo-affectieve stoornis (met psychotische symptomen) en/of persoonlijkheidsproblematiek met antisociale en mogelijk paranoïde trekken. Zonder nader eigen onderzoek, dat niet heeft kunnen plaatsvinden omdat de verdachte op advies van zijn raadsman heeft geweigerd medewerking daaraan te verlenen, kunnen de deskundigen evenwel niet tot een zelfstandige diagnose komen. Naast een gevangenisstraf van 18 maanden heeft het Hof hem daarom ter beschikking gesteld met bevel tot verpleging. De Hoge Raad heeft op 11 oktober 2016 het ingestelde cassatieberoep verworpen.

Uit het verhandelde ter zitting is uiteindelijk naar voren gekomen dat de wens tot observatieplaatsing in het PBC in belangrijke mate wordt gemotiveerd door klagers visie dat hij ten onrechte is schuldig verklaard en hem ten onrechte tbs is opgelegd omdat

hij niet ziek is. Voor zover het verzoek om observatieplaatsing in het PBC wordt gemotiveerd door de wens thans wél aan observatie aldaar te willen medewerken kan daaraan op die grond reeds niet worden tegemoet gekomen.

In de onderhavige procedure kan verzoekers opvatting over zijn veroordeling nimmer aan de orde komen en is de cruciale vraag of het diagnostisch onderzoek van klager met voldoende garanties voor deskundigheid en onafhankelijkheid kan plaats vinden in de huidige inrichting van verblijf, FPC De Kijvelanden. Tegenover de opvatting van klager dat sprake is van een behandelimpasse staat de constatering van de kliniek dat op het behandelgebied stappen zijn gezet en dat de psychiater een grondig dossieronderzoek uitvoert om het diagnostisch beeld verder uit te werken. Tegenover de opvatting van klager dat de kliniek bevooroordeeld is en niet objectief naar hem kan kijken stelt verweerder dat de behandelaars van De Kijvelanden volgens een professionele standaard werken waarvan onafhankelijke en objectieve oordeelsvorming deel uitmaken.

FPC's kunnen en zullen bij het opstellen van de evidence based behandeling van hun patiënten de door een andere kliniek vastgestelde diagnose mee laten wegen, maar stellen zich ook altijd zelf de taak tot een diagnose te komen. De onafhankelijke professionaliteit van de aldaar werkzame deskundigen stelt hen daartoe in staat c.q. verplicht hen daar ook toe. Indien over de diagnose een meningsverschil ontstaat of de behandeling ondanks vele pogingen in een impasse terecht is gekomen kan

er aanleiding zijn voor een externe observatie.

De beroepscommissie stelt vast dat zich in de huidige kliniek – ondanks de bewering van het tegendeel door klager – geen behandelimpasse voordoet; en ook dat er geen meningsverschil is over de diagnose; deze moet immers nog nader gepreciseerd worden. Dat klager er onvoldoende vertrouwen in heeft dat de kliniek tot een onbevooroordeelde diagnose zal komen laat de beroepscommissie voor rekening van klager. De beroepscommissie heeft geen aanwijzing dat alleen het Pieter Baan Centrum tot een juiste diagnose zou kunnen komen.

Het hiervoor overwogene in aanmerking genomen kan de beslissing tot afwijzing van klagers verzoek om een observatieplaatsing, bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, niet als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt. Het beroep zal derhalve ongegrond worden verklaard.